

2023 — “Heydər Əliyev İli”

Müstəqillik illərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində ali təhsil sistemi özünün inkişafının yeni mərhələsinə yüksəlmiş, xalqın ümummədəni və intellektual səviyyəsinin artmasına geniş imkanlar açan məzmun kəsb etmişdi. Onun təhsil siyasətinin dərin fəlsəfəsi var. Bu fəlsəfə 2001-ci il sentyabrın 1-də Bakıda ilk özəl ümumtəhsil məktəb kompleksinin açılış zamanı söylədiyi nitqdə öz təcəssümünü tapır: “Cəmiyyət təhsilsiz inkişaf edə bilməz. Təhsilsiz xalq müasir şəraitdə öz imkanlarını həyatına sərf etmək üçün çox problemlərlə rastlaşar”. İctimai şüurun yüksək təcəssümünü ifadə edən bu müddəə xalq sevgidən yaranaraq, müstəqilliyin, inkişafın, dünyanın qabaqcıl ölkələrindən birinə çevrilmənin, hərbi və iqtisadi qüdrətə malik olmanın yolunun təhsildən keçdiyini göstərir. Bu fəlsəfəyə əsaslanaraq, Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə təhsilin inkişafına və bu müstəvidə gənc nəslin yüksəkixtisaslı kadr kimi hazırlanmasına həmişə xüsusi önəm vermişdi. Kadr hazırlığına Ulu Öndərin böyük önəm verməsi onun ali təhsil sahəsində apardığı siyasətdə öz əksini tapır. O, ali təhsilin inkişafına və kadr hazırlığına hələ Sovetlər birliyi dönməndə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə xüsusi önəm vermişdi. 1960-cı illərin sonlarında respublikamızda cəmi on iki ali məktəb fəaliyyət göstərirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 1969-cu ildən 1982-ci ilə qədər ölkəmizdə ali məktəblərin sayı iyirmi birə çatmış, orada təhsil alan tələbələrin sayı yüz min nəfərə qədər artmışdı.

Həç təsadüfi deyil ki, Ulu Öndər demişdir: “Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvətidir, milli iftixarıdır”. Azərbaycan dili ilə bağlı yazılmış dərsliklər dilimizin tədrisində mühüm əhəmiyyət kəsb etsə də, bu tipli dərsliklərin sovet hakimiyyəti dönməndə xüsusi dövlət mükafatı alması məqbul hal sayılmırdı. Ulu Öndər bu stereotipi də qırmış, bu qadağanın da obrazlı ifadə ilə desək, üstündən xətt çəkmişdir. Ulu Öndərin diqqəti və qayğısı nəticəsində ali məktəblərin Filologiya fakültəsində tədris olunan “Müasir Azərbaycan dili” fənni ilə bağlı Ə.Dəmirçizadənin “Müasir Azərbaycan dili. I hissə: Fonetika, orfoepiya, orfoqrafiya”, S.Cəfərovun “Müasir Azərbaycan dili. II hissə: Leksika”, M.Hüseynzadənin “Müasir Azərbaycan dili. III hissə: Morfologiya” və Ə.Abdullayev, Y.Seyidov və A.Həsənovun “Müasir Azərbaycan dili. IV hissə: Sintaksis” dərslikləri 1974-cü ildə Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür. SSRİ zamanında Ulu Öndərin dilimizlə bağlı ən cəsarətli addımı isə Azərbaycan dilinin rəsmən dövlət dili statusu alması ilə bağlı olmuşdur. 1978-ci il aprelin 21-də doqquzuncu çağırış Azərbaycan SSR Ali Sovetinin növbədən-kənar yeddinci sessiyasında qəbul edilmiş Azərbaycan SSR-in Konstitusiyasına “Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının dövlət dili Azərbaycan dilidir” maddəsinin (73-cü maddə) daxil edilməsi məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəxsi iradəsi əsasında həyata keçirilmişdir. Onu da əlavə etmək lazımdır ki, müttəfiq respublikaların konstitusiyasına belə bir maddənin daxil edilməsi SSRİ-də böyük şücaət tələb edirdi.